

Marta NOWAK

*Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej/Instytut
Filologii Polskiej*

JAK ANIA SHIRLEY POKONAŁA NUDE, I ZWYCZAJNOŚĆ AVONLEA? PONOWNE NAZYWANIE JAKO AKT KREACYJNY

Nadanie nazw własnych bohaterom, ich stosunek do tych nazw służą charakterystyce postaci literackich w sposób pośredni. Jednakże czytelnik dzieła oryginalnego odbiera nazwy własne jako naturalne, potrafi osadzić imię lub nazwisko postaci literackiej w przestrzeni kulturowej oraz zrozumieć pojawiające się aluzje czy gry słowne. Zupełnie inaczej przedstawia się ta kwestia w dziele tłumaczonym, ponieważ odbiorca otrzymuje tekst naznaczony działaniami tłumacza, jego wyborami interpretacyjnymi. W związku z tym translator ma za zadanie dokonać takiego przekładu, aby możliwie oddać intencję autora, także przy charakteryzowaniu postaci poprzez pojawiające się w tekście onimy.

Sposób postrzegania nazw własnych stanowi jeden z elementów charakterystyki Ani Shirley. Główna bohaterka powieści jest przywiązana do mian, osobom i miejscom ze swojego otoczenia nadaje imiona, ponieważ akt nazewnictwa jest w jej mniemaniu aktem twórczym. Człowiek bądź przestrzeń, które zyskały pewne miano, zostały przez postać literacką powołane do życia na kartach powieści. Tytułowa Ania opisywana jest jako bohaterka, która pragnie, aby ludzie nazywali ją w pewien ściśle określony, aprobowany przez nią sposób. Łatwo można zauważyć, że bohaterka wartościuje nazwy, opisuje je przy użyciu emocjonalnie nacechowanych określeń. Przekład w warstwie onomastycznej powinien oddawać specyfikę nazw oraz ukazywać emocje bohaterów, co w oryginale pisarka zaprezentowała poprzez dodanie do nazw określeń takich jak: perfectly elegant name, unromantic name, unromantic fiddlesticks, real good, plain, sensible name, like better, nicer, dreadful, more distinguished.